No. 1063. 1850.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

WOENSDAG, 16 OCTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 October.

Wij beloofden gisteren onze beschouwingen omtrent de statistiek in *de Nederlander* te vervolgen en aan te vullen. De redactie van *de Nederlander*, met wier voorkennis *thans* die statistiek geplaatst is, vond er zooveel behagen in, dat zij straks in eene noot hare *erkentelijkheid* voor de toezending betuigde en, »hoewel zij niet gaarne over dat onderwerp nog in vele beschouwingen wilde treden" voor dezen keer besloot hare gewone voorzigtigheid ter zijde te stellen, en »*het betoog om deszelfs opmerkelijkheid in meer dan een opzigt, ook als statistieke bijdrage, op te nemen.*"

De schrijver van dat betoog redeneert nagenoeg alsdus:

Hij gelooft dat enkel en alleen *persoonlijke kunde* en *geschiktheid* den grondslag uitmaken, waarop de aanstelling in openbare betrekkingen behoort gevestigd te zijn.

Hij zal daarom *trachten* eene statistiek te maken, waaruit blijken *kan*, dat de klagten der katholijke partij over eene onbillijke verdeeling der staatsambten te eenemale ongegrond zijn.

Zoo lang als echter die statistiek, waaruit die ongegrondheid blijken *kan*, nog niet gereed is [als gij dat klaar speelt *eris mihi magnus Apollo*], zal hij het er voor houden dat er onder de Protestanten 9 maal meer verstand schuilt dan onder de Roomschen, en zulks op grond dat er aan onze Hoogescholen 9 maal meer protestantsche dan katholijke studenten zijn, (theologanten niet mede gerekend). (1) Dienvolgens acht hij het ook billijk dat er bij even groote katholijke en protestantsche bevolking in openbare betrekkingen tegen 1 Katholijk 9 Protestanten benoemd worden, en volgens dien maatstaf zouden de Katholijken in 8 Provinciën, waar de bevolking voor ¼ gedeelte Roomsch is, onder 412 leden voor de Prov. Staten, aanspraak gehad hebben op de benoeming van 12 hunner geloofsgenooten.

Die futile aanmerking dat het aantal studerenden aan onze hooge scholen den maatstaf geeft van de kennis onzer geloofsgenooten, komt ons al vrij gezocht, zoo niet kinderachtig voor. Weet hij, bij voorbeeld, niet dat een aantal onzer jongelingen om eenen gevaarlijken studietijd hier te lande te vermijden, zich elders in der redelijkheid meer gunstige toestanden aan de bron der wetenschappen gaan laven, en met gezonde kost doorvoed, herwaarts terugkeeren om hier de vruchten van het goede zaad te doen gedijen? Kan daarenboven, menig Katholijk niet zeer geletterd, bekwaam en geoefend zijn, zonder aan eene Universiteit geleefd te hebben en een akademischen graad te bezitten, die, het is bekend, bij ons te lande, maar al te dikwerf van geringe gehalte is? Wij zouden een groot aantal zeer geleerde Katholijken kunnen opnoemen, die nooit eene enkele les aan eene Universiteit hebben bijgewoond, en met niet den minsten akademischen graad begiftigd zijn. Doch zoodanige maatstaf komt vooral in de Provinciale Staten niet te pas. Ga b. v. maar eens de Provinciale Staten van Z. Holland na; bestaat niet het ⅔ der leden niet uit ongegradueerde personen? Doch het is waar ook; gij zegt in eene noot: »Men make uit het bovenstaande niet op »dat onzes inziens alleen gegradueerde personen in de »Provinciale Staten zouden behooren zitting te hebben — »wij beschouwen de verhouding van het getal studenten aan de Hoogescholen alleen als den algemeenen »maatstaf, waarnaar men de mate der verspreiding van »kennis en geestbeschaving onder de verschillende gezindheden in ons vaderland vrij juist kan afnemen." Gij wilt alzoo wel eenen maatstaf, een algemeenen, wel te verstaan — maar op de Prov. Staten wilt gij hem niet toepassen; en daar hebt gij volkomen gelijk in; want in geene enkele der Provincien is uw *algemeene maatstaf* van toepassing. Maar wat zoudt gij nu wel zeggen, indien wij eens uwen *algemeenen Maatstaf* tegen u-zelven keerden en aldus redeneerden: Verondersteld (de juiste getallen zult gij wel zoo goed zijn in uwe aanstaande statistiek op te geven) er studeren aan onze Hoogescholen 104 Joden; dat is bij een aantal van ruim 52000 Israëliten, 1 student op de 500 zielen; nevens hen studeeren er, behalve die in de godgeleerdheid, 850 Protestanten; dat is bij een aantal van 1700,000 zielen, 1 op de 2000 Protestanten; dan is het toch onbetwistbaar dat uit de evenredigheid: 500 staat tot 2000, gelijk 1 tot 4, volgens uwen algemeenen maatstaf, de Joden 4 maal meer verstandelijke ontwikkeling, kennis en geestbeschaving, en bijgevolg 4 maal meer persoonlijke *kunde* en *geschiktheid* bezitten dan de Protestanten. Zie! al hadden wij, Katholijken, nu alle posten in, zouden wij echter nooit het hart hebben om onze Protestanten voor 4 maal dommer uit te krijten. En gij doet het ons wel 9 maal! En alzoo zouden wij dan volgens uwen maatstaf 4 + 9 = 36 maal dommer zijn dan de Israëliten? *O altitudo!*

Maar 't is zoo als gij zegt: uw algemeene maatstaf is op de Provinciale Staten niet van toepassing. Daarin toch behooren uws inziens niet alleen gegradueerde personen zitting te hebben, en dat is dan ook de reden, niet waar, dat er onder de uitgevallen kandidaten der Katholijken zoovele gegradueerden, en zeer knappe ook, een Mr. Klaverwijden, een Mr. van den Aardwegh, een Dr. Sleurs, een Mr. Meylink, een Mr. van Berkel, een Mr. van Meeuwen, een Mr. Lippitz, een Mr. van Lilaer en meerdere anderen worden gevonden?

Wij vonden het minder edelmoedig van *de Nederlander*, om met zulke artikelen als het besprokene, de hartstogten der meerderheid tegen de minderheid op te wekken. Zulks toch is een *ernstig* dagblad onwaardig. Men zwijge, of erkenne zijn ongelijk, met bijbrenging van verschoonende omstandigheden, zoo die er zijn; maar men schelde de uitgevallen kandidaten niet voor onkundigen; dat is te grof en inhumaan!!

Men heeft ook in datzelfde artikel onze eerlijkheid in verdenking zoeken te brengen, alsof wij schroomden de verhouding der katholijke en protestantsche leden in de katholijke provinciën bekend te maken. Wij hadden ons voorgenomen zulks eerst mede te deelen na den afloop van alle verkiezingen en herstemmingen, ten einde onbetwistbare feiten tabelsgewijze te constateren; dat artikel met zijne pondspondsgewijze berekening van de bevolking der Universiteiten heeft ons echter, als het ware getart; daarom deelden wij den volgenden dag reeds de statistiek der Prov. Staten, waarin sedert ééne verandering gekomen is, mede; en daarom geven wij nu reeds den geheelen Uitslag der Verkiezingen, voor zoo ver die bekend is. Wij geven, in navolging van het artikel van *de Nederlander*, de verhouding der Katholijken tot de geheele bevolking in elke provincie op in de eerste kolom, met een gewone breuk; en in de nevensstaande kolom diezelfde verhouding naauwkeuriger in duizendste deelen. De middelkolom in elk vak der vier Collegien geeft in geheelen en decimale breuken, met tiende en honderdste deelen, het aandeel op, dat, indien men, zoo als de inzender van het besproken stuk in *de Nederlander*, ponds-pondsgewijze rekent, aan de Katholijken zou toekomen. De 1e en 3e kolom in ieder vak wijzen het geheele getal leden en het getal katholijke leden aan.

UITSLAG DER VERKIEZINGEN IN 1850.

PROVINCIEN.	Verhouding der Katholijken tot de geh. Bevolking: ten naastenbij	Verhouding: naauwkeuriger in 1/1000 deelen	Eerste Kamer: Geheel getal leden	Eerste Kamer: De Katholijken moesten hebben	Eerste Kamer: De Katholijken hebben	Tweede Kamer: Geheel getal leden	Tweede Kamer: De Katholijken moesten hebben	Tweede Kamer: De Katholijken hebben	Gedep. Staten: Geheel getal leden	Gedep. Staten: De Katholijken moesten hebben	Gedep. Staten: De Katholijken hebben	Prov. Staten: Geheel getal leden	Prov. Staten: De Katholijken moesten hebben	Prov. Staten: De Katholijken hebben
Noord-Brabant	7/8	,869	5	4,34	4	8	6,95	8	7	6,08	7	64	55,6	55
Gelderland	2/5	,379	5	1,90	1	7	2,65	2	7	2,65	1	62	23,5	8
Zuid-Holland	1/4	,246	7	1,72	1	13	3,20	0	7	1,72	0	80	19,7	2
Noord-Holland	2/7	,278	6	1,67	1	10	2,78	0	7	1,95	0	72	20,	4
Zeeland	1/4	,257	2	0,51	0	4	1,03	0	7	1,80	0	42	10,8	2
Utrecht	2/5	,399	2	0,80	1	4	1,60	0	7	2,80	0	41	16,4	3
Vriesland	1/11	,088	3	0,26	0	5	0,44	1	7	0,62	1	50	4,4	1
Overijssel	1/3	,329	3	1,	0	6	1,98	0	7	2,30	2	47	15,5	7
Groningen	1/14	,073	2	0,	0	4	0,29	0	7	0,51	0	45	3,3	1
Drenthe	1/22	,045	1	0,	0	2	0,09	0	5	0,22	0	35	1,6	0
Limburg	1/30	,965	3	2,90	3	5	4,82	5	7	6,75	6	45	43,4	44
Totaal	2/5	,385	39	15 ruim	11	68	26 omt.	16	75	27 ruim	17	583	214 ruim	127

Uit deze Statistiek, welke wij naar ons beste weten hebben opgemaakt, blijkt alzoo, dat er meerdere Katholijken behoorden te zijn in de navolgende Collegien, als:

In de Eerste Kamer . . . . 4 Leden.
In de Tweede Kamer . . . . 10 »
In het Collegie van Gedeputeerde Staten 10 »
In de Provinciale Staten . . . . . . 87 »

Zoodat het, na aftrek van de beide katholijke provincien, die naar billijke evenredigheid gekozen hebben, blijkt: dat de Katholijken in de Prov. Staten der 9 andere Provincien, in plaats van door 115 leden, welke eene billijke evenredigheid daarin zou gebragt hebben, slechts door 28 leden vertegenwoordigd worden.

Wij laten thans nog eenige losse aanmerkingen volgen, welke bij de herlezing van het besproken artikel bij ons zijn opgekomen.

Het is onwaar dat er in onze opgaven van de verhouding der bevolking onnaauwkeurigheden voorkomen. Wanneer toch, sedert drie jaren dat wij steeds de officieele opgave der volkstelling van 1 Jan. 1840 tot basis nemen, heeft men ons op eene onnaauwkeurige opgave der verhouding betrapt?

Het is onwaar dat in het collegie der gedeputeerde Staten van Limburg alleen Katholijken zitting hebben. — Jhr R. H. O. Sandberg, Protestant, heeft zitting in dat Collegie.

Het is onwaar dat de Katholijken geene verregaande en onbillijke terzijdestelling hebben ondervonden. Al onze wraakroepende tabellen hebben zulks wereldkundig gemaakt.

Het is onwaar dat de onverdraagzaamheid der Protestanten, door die der Katholijken overtroffen wordt en aan deze laatste haren oorsprong verschuldigd is. De eedbreuk van Willem de Zwijger, aan de Amsterdamsche Katholijken gepleegd, en zijn eerste vrijheidmoordend plakaat van 1581 zijn daar om zulks te staven.

Het is eindelijk onwaar dat het besproken artikel van de *Nederlander* eene *regtvaardiging* van de Protestanten

(1) Genomen, dat het getal studerende Katholijken zoo veel minder ware, het staat den Protestanten niet vrij ons dit te verwijten; dewijl de oorzaak van dat mindere getal geen natuurlijke verklaring zou vinden dan in de onverdraagzaamheid, die den geletterden Katholijk meestal elke *carrière* sluit, en alzoo noodzaakt, om in plaats van in de gegradueerde wetenschap, in handel en nijverheid eene toekomst te zoeken.

zou zijn. De gronden ter wederlegging, die wij daaruit geput hebben, bewijzen het tegendeel.

Maar

Het is waar dat de *Nederlander* en *Fakkel*, *e tutti quanti*, bij voorkeur de opgave van de verhouding der bevolking weg laten, en in hunne verdere statistieken, zoo zij die nog mogten geven, weg zullen laten, om, al brengen zij zich zelven daardoor bij onbevooroordeelde lieden en mannen van doorzigt den doodslag toe, nogtans verder de onnoozele, weinig nadenkende menigte te fanatiseren.

Het is waar dat de Provinciale Staten van Limburg driemaal meer regt op den lof van onpartijdigheid hebben dan de Provinciale Staten van Friesland; omdat in Friesland de bevolking voor $^1/_{11}$ uit Katholijken bestaat, en in Limburg de niet Katholijken slechts $^1/_{30}$, of de Protestanten alleen zonder de Israëliten $^1/_{36}$ der bevolking uitmaken.

Het is waar dat wij Noord-Brabant en Limburg niet van onverdraagzaamheid beschuldigen, omdat deze Provincien te zaam genomen in de hier besprokene verkiezing voor de Provinciale Staten juist eene pondspondsgewijze verhouding hebben in acht genomen; immers de bevolking dezer beide Provincien bestaat uit 518,858 Katholijken met 56298 Protestanten, en de leden der Provinciale Staten bestaan uit 99 Katholijken en 10 Protestanten, hetgeen nagenoeg (de proportie zou eigenlijk omtrent 10½ Prot. zijn), eene volkomene evenredigheid daarstelt. Welke van de 8 andere Provincien, wij vragen het luide, heeft ook maar van verre die verdraagzaamheid der katholijke Provincien geëvenaard? En nogtans zou het ons Katholijken niet kwalijk zijn te nemen, dat wij ons wat wilden verheffen uit de laagte, waarin wij liggen; het zoude zelfs natuurlijk zijn, indien wij de weinige plaatsen, waarover niet het Gouvernement, maar wij zelven te beschikken hebben, voor ons poogden te behouden. Maar neen! wel verre van te handelen, gelijk de Protestanten, die alles inhebben en ons zelfs het weinige misgunnen, dat ons ten deel valt, hebben wij overal loyaal akte van verdraagzaamheid geoefend.

Wij kunnen daarom ten slotte niet ontveinzen, dat wij eenigzins ontevreden zijn over den schrijver van het besproken artikel, dat ook hij ons zoo weinig aanspraak gunt; ja zelfs nog minder dan uit zijne eigene premissen volgt. Immers, daar in die 8 Provincien de Katholijken ¼, de Protestanten ¾ der bevolking uitmaken, en de Protestanten dus 3 maal talrijker zijn, terwijl zij daarbij als 9 maal meer verstand hebbende, ook » billijkerwijze" 9 maal meer posten moeten hebben, zoo zouden in diezelfde 8 Provincien tegen 1 Katholijk 27 Protestanten behooren benoemd te worden; maar toch in die verhouding o *Nederlander*, zouden er onder 412 leden voor de Provinciale Staten nagenoeg 15 (14$^5/_7$) Katholijken behooren te zijn en geenszins 12, gelijk uwe opgave luidt. Gij hebt dus alzoo omtrent 20 pCt. te kort gedaan, en schoon wij dit niet aan boos opzet moeten toeschrijven, maar veeleer aan eene rekenkundige fout, meenden wij echter u daarop opmerkzaam te mogen maken, omdat het soms uwen naam van eerlijkheid, waarop gij zoo veel prijs schijnt te stellen, zou kunnen benadeelen.

De minister van financien heeft gisteren in de Tweede Kamer ingediend de begrootingswetten voor 1851. Hij heeft die toegelicht door eene redevoering, waarin hij voornamelijk twee punten heeft besproken, te weten: de finantieele toestand in het algemeen, en de begrooting in het bijzonder.

De finantieele toestand is door hem naar gelang der omstandigheden zeer gunstig genoemd. Het tekort toch over het dienstjaar 1848, aanvankelijk geraamd op *f* 9,818,969.46, is bij de sluiting der rekening gebleken met er daad te zijn *f* 9.720,092 71½

Dat aanzienlijk tekort nu is genoegzaam gedekt kunnen worden, zonder buitengewone finantieele maatregelen te nemen.

In het dienstjaar over 1849 is het deficit verminderd geworden:

1°. door de batige sloten van vroegere dienstjaren voor eene som van . . . *f* 1,076,102 21½

2°. uit het batig slot van 1849 . . . » 7,557,545 40½

hetwelk te zamen geeft . . . *f* 8,633,647 62

Het blijkt alzoo, dat op 1 Jan. van het jaar 1850 het tekort van 1848 slechts bleef bedragen de som van . . . *f* 1,086 445,09½

Het batig slot van 1849 is verkregen:

1°. door den meerderen opbrengst van den verkoop der koloniale producten. Die opbrengst is de raming te boven gegaan tot de som van . . *f* 5,893,333 33

2°. Daarbij komt dat op de begrooting van 1849, geraamd op ruim 72 millioen, is bezuinigd de som van . . . *f* 1,986,039 89½.

Maar daarentegen dient in aanmerking genomen te worden, dat

1°. de opbrengst der registratie en successie-gelden is gebleven beneden de raming voor eene som van *f* 472,079 36½

2°. dat de bezuiniging op de verschillende hoofdstukken van begrooting was geraamd op *f* 2,384,317 59,.

Maar dat voor het XII hoofdstuk nog *f* 398,277 69 zijn moeten worden uitgegeven volgens de voor 1849 nog geldende bepalingen, zoodat de bezuiniging slechts bedragen heeft de som van . . *f* 1,986,039.89½.

Het te kort dat alzoo op 1° Januarij 1850 nog was overgebleven hoopt de minister dit jaar ruim gedekt te zien; omdat, dewijl de negen eerste maanden van 1850 hebben opgebragt de som van *f* 40,213,352.92½, zulks vergeleken met de opbrengst van de negen eerste maanden van 1849 geeft eene vermeerdering van *f* 1,038,298.69. Het is daarenboven bekend, zegt de minister, dat de drie laatste maanden van het jaar het meest opbrengen; en te rekenen, na den afloop der laatste veilingen bestaat het gegrond vooruitzigt dat de uitkomst der koloniale dienst de raming zal overtreffen

De minister meldt dan ook met genoegen, dat de 4½ pCt. Schatkistbiljetten, waarvan in 1848 voor 8 millioen in omloop waren gebragt, voor een groot gedeelte zijn ingetrokken. Op 1°. October was daarvan nog slechts in omloop een bedrag van *f* 3,752,800, dat vóór 31 Dec. zoo zeer zal zijn verminderd, dat op het budget van 1851 slechts eene som van *f* 27,824 aan rente zal behoeven te worden aangevraagd.

De minister leidt vervolgens uit den verbeterden toestand der finantien af, dat de materieële welvaart der natie over het algemeen verbeterd is. Hij toont zulks aan uit den aard der belastingen, die in 1850 meer dan in 1849 hebben opgebragt.

1°. De opbrengst der in- en uitgaande regten is ongeveer 14 pCt. vermeerderd en was *f* 350,000 hooger.

2°. Die der accijns en 4½ pCt. beter, dat is: *f* 595,105 hooger. En hierbij stipt de minister aan, dat niet zoo zeer de accijnsen op levensbehoeften, maar die op voorwerpen van weelde het meeste zijn vooruitgegaan, zoo als gedistelleerd, wijn en suiker.

3°. De ontvangst der zegel-, registratie- en successie-regten is 7 pCt. verbeterd en vermeerderd met *f* 403,953.20½.

4°. Het regt op den waarborg der gouden en zilveren werken heeft *f* 18,000 meer opgebragt, of is nagenoeg 17 pCt. verbeterd.

Het tweede bewijs van de vermeerderde welvaart vindt de minister in de algemeene statistiek van handel en scheepvaart over 1849.

De algemeene waarde der in- en uitgevoerde goederen in 1849 bedroeg de som van . . *f* 492,558,454
zij overtrof die van 1846 met . . . » 27,000,000
» » » » 1847 » . . . » 23,000,000
» » » » 1848 » . . . » 46,000,000

Als nu de minister in aanmerking neemt, dat tot 1 September van dit jaar de opbrengst der in- en uitgaande regten zeer is vermeerderd, en het oog slaat op de statisticke opgave van de 6 eerste maanden van dit jaar omtrent handel en scheepvaart, dan durft hij zich vleijen, dat het jaar 1850 nog gunstiger resultaten zal opleveren dan 1849.

Wat nu de begrooting betreft, de minister bespreekt eerst die der uitgaven voor 1851. Het gezamenlijke cijfer bedraagt *f* 69,808,778 65. Deze raming overtreft die van het loopende jaar voor de som van *f* 200,667.88, en het cijfer der werkelijke uitgaven voor 1849, voor de som van *f* 423,134.82. De minister toont aan, dat dit verschil gedeeltelijk slechts schijnbaar is, gedeeltelijk ontstaat uit onvermijdelijke nieuwe uitgaven, b. v. ten behoeve van verbeteringen aan den staat onzer rivieren en het postwezen.

De besparingen bij deze voorstellen op de departementen aangebragt, worden niet onaanzienlijk genoemd en berekend voor:

1°. Binnenlandsche Zaken op *f* 80.000.
2°. Finantiën. . . . . » 179,117.
3°. Buitenlandsche Zaken . . » 27,000.
4°. Oorlog . . . . » 52,000.

Daarenboven is op het departement van Marine bezuinigd *f* 132,000, die gebezigd zullen worden aan de active zeemagt.

Ten tweede handelt de minister over de begrooting van middelen. Hij betreurt het, dat de afmattende werkzaamheden der vorige zitting hem hebben verhinderd, tijdig genoeg het ontwerp van een verbeterd belastingstelsel in gereedheid te brengen. Hij hoopt evenwel dat het onderzoek daarvan spoedig genoeg, in den Raad van State zal zijn afgeloopen, om het nog bij deze discussie te kunnen voordragen. In dat geval zal de tegenwoordige voordragt van middelen, eene wijziging moeten ondergaan.

Vervolgens spreekt de minister in het kort onder anderen over de werking van de wet op het postwezen, en die op de inwisseling der gouden muntstukken.

De werking der wet op het postwezen, te oordeelen naar het kort begin, is gunstig en zal der schatkist eer voordeel dan nadeel afwerpen. Hij verzekert, dat het aantal brieven, die met den post verzonden worden, in de maand September met ruim 60 pCt. is vermeerderd en voortdurend nog toeneemt.

De som der ingewisselde gouden muntstukken heeft bedragen, boven alle verwachting, ongeveer 50 millioen. Zulks heeft den minister genoodzaakt bij de Nederlandsche bank ter leen te nemen de som van 6 millioen tegen 2 pCt. 's jaars, omdat het bedrag der muntbiljetten, wettelijk vastgesteld, ontoereikende was.

Een bedrag van ruim 21 millioen is bereids verkocht, en met den verkoop wordt voortgegaan; zoodat de Regering zich al spoedig in staat zag om de schuld aan de Nederlandsche Bank af te doen.

Omtrent den eindelijken afloop dezer operatie, valt weinig te zeggen; omdat de lage prijzen der beide metalen, goud en zilver, den afzet tegenwerken. In alle geval, als het voorhanden goud op den tegenwoordigen voet kan worden afgezet, dan zullen de fondsen tot deze inwisseling toegestaan eene aanvulling noodig hebben, die zoo als de minister meent, zal kunnen worden gevonden uit de gewone middelen van het loopende dienstjaar.

Bij besluit van 13 October jl. heeft Z M. 1°. aan Mr. G. J. BRUCE, benoemd gouverneur-generaal over Nederlandsch Indië, eervol ontslag verleend als commissaris des Konings in de provincie Overijssel;

2°. in diens plaats tot laatstgemelde betrekking benoemd Jhr. Mr. C. BACKER, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan M. *S. van der Swalme* als secretaris der stad Vlissingen, en aan *H. B. van der Haer*, als grietman van Barradeel; 2°. benoemd tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Goes, Mr. *C. de Witt Hamer*; tot kantonregter te Tholen, Mr. *J. P. van der Bilt* en tot substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Tiel, Mr. *F. L. Rambonnet*; tot inspecteur der registratie en domeinen *J. van Diest*, en tot ontvanger der registratie en domeinen te Breda, *K. J. van Meurs*.

Herstemming voor de Provinciale Staten.

Noord Holland. — Amsterdam (distr. IV). Verkozen: Mr. *W. D. Cramer* met 119 stemmen. Op den heer S. Cool waren 61 stemmen uitgebragt.

Friesland. — Leeuwarden (distr. I). Verkozen: De heeren *K. J. Kalma* en *H. Haisma*, bij herstemming tegen Jhr. Engelen en Jhr. Andringa de Kempenaer.

Tengevolge der benoeming van Jhr. Mr. C. Backer, lid der Tweede Kamer, tot Koninklijk Commissaris in Overijssel, zal weldra in diens plaats door de kiezers in de vijf distrikten dezer hoofdstad een nieuw lid der Tweede Kamer moeten gekozen worden [illegible]

Van heden af zullen aan het Postkantoor te Amsterdam, de laatste Busligtingen voor de Expeditien per 1ste, 2de en 3de Treinen van den Rijnspoorweg plaats hebben ten zeven, en elf ure vijftien minuten 's morgens en ten vijf ure 's avonds, en voor de vier Expeditien over den Hollandschen Spoorweg, ten acht ure vijftien minuten en ten half elf ure 's morgens en ten drie ure vijf-en-vijftig minuten en ten zeven ure 's avonds.

's GRAVENHAGE, 15 October. Het onlangs ontworpen plan tot daarstelling van eene geregelde stoomvaart tusschen Rotterdam en New-York vindt in de tweede koopstad van ons rijk grooten bijval, zoodat reeds voor een belangrijk deel der vereischte som, die een millioen guldens bedraagt, is ingeteekend.

— Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden is den 7 dezer, des middags ten 5 ure, van Berlijn te Warschau aangekomen.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Maandag, 14 October.

In de zitting van heden is door de daartoe benoemde Commissie ter tafel gebragt het navolgend ontwerp-adres van antwoord op de troonrede:

SIRE!

1. De Eerste Kamer der Staten-Generaal, het uitvloeisel van de onlangs in werking gebragte grondwettige instellingen, acht zich gelukkig Uwe Majesteit de hulde van haren eerbied en gehechtheid te kunnen aanbieden.

2. Met genoegen mogten wij van Uwe Majesteit vernemen, dat de betrekkingen met alle Mogendheden zich door goede verstandhouding kenmerken, en dat de geschillen met de republiek van Venezuela ontstaan, door voldoening aan de bezwaren en vorderingen dezerzijds ingebragt, zijn beëindigd.

3. Wij koesteren de hoop, dat door de zorg van Uwer Majesteits Regering de moeijelijkheden, in Duitschland gerezen, de belangen van Nederland met opzigt tot Limburg niet zullen schaden.

4. Wij verheugen ons in den vooruitgang van den buitenlandschen handel, en vermeenen, met Uwe Majesteit, te mogen hopen, dat de jongste veranderingen in onze scheepvaart-wetgeving op de welvaart van het Vaderland, in allen deele, eenen gunstigen invloed zullen uitoefenen.

Mogen die veranderingen het Uwer Majesteit Regering gemakkelijk maken de nadeelen te keeren, welke uit de opzegging van bestaande traktaten, door de genoemde republiek, kunnen voortvloeijen.

5. Aangenaam was het ons te vernemen, dat de zee- en landmagt zich voortdurend loffelijk van haren pligt kweten en alzoo Uwer Majesteits goedkeuring verwierven. Ook daarom zien wij de voor te dragen wetten op de bevordering, het

uitslag en het op pensioen stellen der militaire officieren met belangstelling te gemoet.

6. Wij juichen het toe, dat doelmatige vereenvoudiging van het beheer en de inrigtingen der marine reeds in het volgende jaar de middelen tot eene, voor handel en kolonien gewenschte, vermeerdering van de active zeemagt zal doen vinden.

7. Uwer Majesteits zorg voor een deugdelijk verdedigingsstelsel hoog waarderende, vermeenen wij tevens te mogen hopen, dat de voorbereidende maatregelen tot de vorming daarvan weldra eenen goeden uitslag zullen erlangen, en tot vereenvoudiging en besparing leiden.

8. Levendig, Sire, is onze belangsteling in de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen; met vreugde vernamen wij van Uwe Majesteit de gunstige berigten omtrent hare geldmiddelen. De voordragten tot regeling der koloniale belangen, die Uwe Majesteit, overeenkomstig de Grondwet, toezegt, zullen, zoo wij hopen, op den toestand dier bezittingen eenen gewenschten invloed uitoefenen.

9. Met dankbare erkentenis aan de Voorzienigheid, ontvingen wij Uwer Majesteits mededeeling, dat de gezegende oogst des vorigen jaars zoozeer tot verligting der armoede heeft bijgedragen; en moge die van het loopende jaar al middelmatig zijn uitgevallen, wij vinden met Uwe Majesteit stof tot tevredenheid en bemoediging voor onzen huishoudelijken toestand in het goede, dat zich openbaart in onderscheidene takken van landbouw en nijverheid, en niet het minst in de gestadige uitbreiding van alle middelen van vervoer, waardoor de levendigheid van het binnenlandsch verkeer, die vruchtbare bron van veler welvaart, zoo krachtdadig wordt ondersteund.

10. Hebben sommige oorden des Rijks, in den afgeloopen winter, door storm en watervloed zwaar geleden, te regt mogt Uwe Majesteit de nationale weldadigheid roemen, die op Zijne roepstem met onbekrompenheid te hulp kwam, en de ramp, zooveel zij vermogt, heeft gelenigd.

11. Wij verblijden ons, Sire, dat Uwe Majesteit op de bevordering van onze gemeenschap met naburige landen bedacht is. De overtuiging, dat daardoor nationale welvaart zal worden bevorderd, zal ons de daartoe strekkende voordragt met belangstelling doen onderzoeken.

12. Bij de behandeling der rijks-begrooting zullen wij onze onverdeelde aandacht schenken aan de maatregelen, die tot voorziening en tot verbetering van den staat onzer rivieren zullen blijken noodig te zijn.

13. Van groot gewigt achten wij Uwer Majesteits toezegging, dat verscheidene voordragten, uit de Grondwet voortvloeijende, ons eerlang zullen worden aangeboden; te meer daar die Grondwet omtrent sommige vroegere aanbieding verlangde. Tevens mogen wij voor uwe Majesteit den eerbiedigen wensch niet verbergen, dat ook het ontwerp van wet op het onderwijs daarbij niet achterblijve.

14. Het geopend uitzigt op het verdwijnen van het tekort des vroegeren dienstjaars, door het ruim vloeijen van de bronnen van inkomsten, gevoegd bij een spaarzaam beheer, mogt hoog gewaardeerd worden. Dit laatste mag, zelfs bij bevestigen toestand der geldmiddelen, niet uit het oog worden verloren.

15. De ontwerpen tot verbetering van het belastingstelsel en de zoo dringend noodzakelijke ter uitvoering van artt. 122 en 176 der Grondwet, zullen wij met aandacht overwegen.

16. Vele en gewigtige werkzaamheden, Sire, zullen alzoo de volksvertegenwoordiging worden opgedragen; mogen zij bevorderd door gemeen overleg, onder den zegen des Almagtigen, vruchten dragen tot bevestiging en bestendiging van de welvaart en het geluk van ons dierbaar vaderland.

De beraadslaging over dit ontwerp is bepaald op Dingsdag morgend ten elf ure.

Zitting van Dingsdag 15 October.

Heden heeft de Eerste Kamer het bovenstaand adres geheel en onveranderd *aangenomen* met algemeene stemmen.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 14 October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de minister van Finantien de begrootingswetten over 1851 ingediend en bij die gelegenheid eene uitvoerige aanspraak gehouden.

De Commissie, in wier handen bij eene vorige zitting zijn gesteld de geloofsbrieven van den heer Æ. baron Mackay, heeft daaromtrent verslag uitgebragt, en geconcludeerd om dien heer als lid der Vergadering toe te laten. De heer Mackay heeft daarop in handen des Voorzitters de bij de Grondwet gevorderde eeden afgelegd en onmiddellijk zitting genomen.

De heer Backer heeft, bij eene missive van 13 October berigt, dat hij ten gevolge van na zijne benoeming als lid voor het ontwerpen van een antwoord op de troonrede plaats gehad hebbende omstandigheden, zich verpligt heeft geacht zijn ontslag uit die Commissie te nemen. Dien tengevolge is de afdeeling waartoe de heer Backer behoort tot de benoeming van een nieuw lid voor die Commissie overgaan, en is daartoe benoemd de heer Lotsy.

Onder de in deze vergadering ingekomen stukken komen voor dertien wets-ontwerpen, strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan de heeren: P. C. Voswinkel Dorsselen te Utrecht, F. W. von Wattenwyl te Leyden, W. A. J. Wulfingh te 's Hertogenbosch, C. G. Wegerhoff te Nijmegen, J. Sichel van Meerdervoort te Amsterdam, C. H. Bresser te Nijmegen, E. Sillem te Amsterdam, H. Klugkist Hesse te Kollum, Th. G. Th. V. baron de Constant-Rebecque te 's Gravenhage, Mr. C. F. J. baron de Constant-Rebecque te 's Gravenhage, W. baron de Constant Rebecque te 's Gravenhage. F. A. W. Miquel te Amsterdam en E. F. Dinaux, te Delft.

Naar aanleiding van een voorstel van den heer Wintgens, heeft de Kamer met 34 tegen 16 stemmen beslist dat het Reglement van Orde der Kamer aan eene herziening zal worden onderworpen, en dat te dien einde door de afdeelingen eene Commissie zal worden benoend.

De Commissie, in wier handen gesteld zijn geweest de geloofsbrieven van den heer de Poorter, heeft verslag uitgebragt omtrent nader bij haar ontvangen stukken, en tot toelating van dien heer als lid der vergadering geadviseerd, met welk voorstel de Vergadering zich heeft vereenigd.

De Commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede heeft haar ontwerp ter tafel gebragt, hetwelk naar de afdeelingen is gezonden, ten einde aldaar te worden onderzocht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 October. De permanente commissie heeft eergisteren een besluit genomen, om door eene subcommissie een proces-verbaal te laten opstellen van de grieven, die zij heeft tegen de revues van de laatste dagen en tegen de oprigting van een kamp in de vlakte van Satory. Het Elysée is daarover gansch niet op zijn gemak. Het bedoelde stuk zou, zoo het door de commissie werd goedgekeurd, op den dag waarop de Wetgevende Vergadering weder bijeenkomt, t. w. den 11 Nov., op het bureau dier vergadering gedeponeerd worden.

Het publiek hecht zeer veel waarde aan dit proces-verbaal, waarover de President der Republiek, zoo men zegt, zich zeer beleedigd gevoelt; evenwel zal het spoedig blijken of soms de vrees voor ernstige botsingen tusschen de wetgevende en de uitvoerende magt niet wat te voorbarig of te overdreven is geweest.

— Men zegt, dat de havens van Oran en Bona tot vrijhavens zullen verklaard worden.

MADRID, 8 October. Gisteren begaf zich de hertog van Valencia, die weder van zekere intrigues had hooren spreken, naar de koningin, ten einde H. M. openhartig te verklaren, dat hij zijn ontslag zou nemen, indien hij niet volkomen zeker was dat hij het vertrouwen der koningin bezat. H. M. heeft hem op die verklaring in de vleijendste bewoordingen gezegd, dat zij bij den koning onderzoeken zou in hoeverre de toenemende geruchten gegrond konden zijn, en gaf den minister de verzekering dat zij alles zou vereffenen. Op deze wijze is de kabinetskrisis voorkomen.

— Ofschoon men voortgaat met het verspreiden van een gerucht van een nieuwen aanslag tegen Cuba, hecht men er hier niet het minste geloof aan.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Oct. Maurice O'Connell de zoon des grooten Bevrijders, heeft een brief aan de dagbladen geschreven, ten einde eene verzekering, door een reiziger gegeven, te logenstraffen, alsof de lijkkist van zijn onvergetelijken vader Daniel O'Connell verpand zou zijn geworden voor zekere som, verschuldigd aan hen die de transportkosten van Genua naar Ierland hebben voorgeschoten.

— Tusschen Liverpool en Quebec zal een nieuwe stoombootdienst worden geregeld, hoofdzakelijk met het doel, om landverhuizers naar Canada over te brengen.

— De nieuwe kieswet in Ierland wijst het kiesregt toe aan een veel grooter aantal personen dan men aanvankelijk dacht; in het graafschap Limerick b. v. zullen nagenoeg 11,000 kiezers zijn.

De Iersche landeigenaars hebben eene monster *meeting* gehouden, waarvan de Dublinsche *Freeman* een verslag geeft, dat 9 kolommen beslaat; er is echter niets bijzonders in op te merken.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 14 Oct. In Hanover hebben de leden van het ministerie andermaal hun ontslag ingediend, met de bepaalde verklaring, dat zij geene ambts-verrigtingen meer zullen volbrengen. Het collegie van bestuur der schatkist heeft tegen het besluit van de Bondsvergadering van 21 September plegtig geprotesteerd en iedere uitgaaf, die tot uitvoering van dat besluit gemaakt wordt, vooraf voor onwettig verklaard.

— Men schrijft uit Darmstadt, 12 October: »Onder de jongst verschenen handelingen der regering heeft de kieswet, uitgezonderd aan de zijde der demokraten, algemeen bijval gevonden."

— Volgens het officieele gedeelte der *Kass. Ztg.* is Hassenpflug in het bestuur der finantien, 't welk hij *ad interim* waarnam, vervangen door den ambtenaar Volmar.

— In het logement *im Königlichen Hofe* te Bonn, is een vreemde knaap langs de leuning den trap willende afglijden, daaraf gevallen en doodelijk gewond. De vrouw van den huize, die den vermorzelden knaap nog had opgeraapt, is een half uur daarna, ten gevolge der doodelijke ontsteltenis, overleden.

— Te Mannheim zijn in de jongste dagen zoo vele vaartuigen direct uit de Nederlanden aldaar aangekomen, dat dezelve naauwelijks plaats in de haven vonden.

— Het bevestigt zich uit Weenen dat zes brigades, te zamen 22,000 man voetvolk, 3500 paarden en 48 kanonnen tellende, bevel hebben ontvangen, zich onverwijld aan het Vorarlbergsche legerkorps aan te sluiten. Deze voorbereidsels bewijzen meer dan alle andere dingen, hoe ernstig het met de Duitsche zaken geschapen staat.

— De doorgaans goed onderrigte *Neue Pr. Zeitung*, deelt mede, dat Rusland op het punt staat de Bondsvergadering te Frankfort te erkennen.

ITALIE.

Het *Giornale di Roma* levert een uitvoerig verslag van de plegtigheid, die den 3 October in het Vatikaan heeft plaats gehad, waarbij namelijk Hunne Eminentiën de nieuwbenoemde en te Rome aanwezige kardinalen Wiseman, Cosenza, Pecci en Roberti, door den H. Vader in persoon met den Kardinaalshoed begiftigd zijn. Z. H. heeft te gelijkertijd nog de volgende kerken voorgesteld voor verschillende titularissen, t. w.:

De aartsbisschoppelijke kerk van Selencia, *in partibus infidelium* voor den Eerw. Nicolao Luis de Lero, priester te Madrid.

De kathedraal-kerk van Michigan in Noord-Amerika, voor den Eerw. Clemens Minignio, priester in het bisdom Michigan.

De kathedraal-kerk van den H. Dyonisius, onlangs gesticht in Amerika, voor den Eerw. Florian-Jules Despret, priester in het aartsbisdom Kamerrijk, pastoor te Roubaix.

De kathedraal kerk van Martinique of Fort-de-France, onlangs gesticht op de Antilles in Amerika, voor den Eerw. J. F. Leherpeur, priester in het bisdom Bayeux.

De kathedraal-kerk van Guadeloupe of Basse-Terre, onlangs gesticht op de Antilles in Amerika, voor den Eerw. P. G. Lacarrière, priester in het bisdom van St. Flour.

De bisschoppelijke kerk van Tamaco *in partibus infidelium* voor den Eerw. G. C. L. P. Chalendon, priester te Lyon.

De *Cattolico* van Genua berigt dat de Bisschop van Acqui bedreigd wordt met hetzelfde lot, dat aan zijne achtenswaardige ambtsbroeders, Mgrs. Morangiu-Nurra en Franzoni is te beurt gevallen, omdat hij twee priesters in zijn bisdom in hunne bediening heeft geschorst, die mede ingeschreven hadden tot een gedenkteeken voor den minister Siccardi. De bisschop had alleen van hen eene verklaring geëischt, dat zij met hunne inteekening geenszins verlangden te deelen in de bedoeling van de radicale *Gazetta del Popolo*, die klaarblijkelijk eene scheuring in de Kerk beoogde. Deze verklaring van hen te vorderen was des bisschops pligt. Wie zal het betwijfelen, dat hij als opperste Kerkvoogd zich moet kunnen verzekeren van de regtzinnigheid zijner priesters? Die verklaring stelde evenmin een inbreuk daar op het regt van vrije handeling, die deze geestelijken als burgers bezaten, vermits het hier alleen gold de bedoeling dier handeling te weten. De priesters weigerden evenwel de meergemelde verklaring, en nu vindt het Openbaar Ministerie in den eisch van den prelaat eene reden, om hem op de thans in gebruik gekomen *economische* wijze, d. i. met nalating van alle regtsvormen, en naar den maatstaf der schreeuwendste willekeur, te vervolgen.

De Eerw. Bofiglio Pittavino, pastoor van San Carlo te Turijn, komt op tegen eenige zinsneden voorkomende in het requisitoir van den advokaat-generaal Persoglio, voorgelezen aan het hof van appel, in de zitting waarin Mgr. Franzoni veroordeeld is, en wel hoofdzakelijk tegen de beschuldiging alsof hij, pastoor van San Carlo, aan den minister Santa Rosa de H. Communie eenmaal toegestaan, en hem die een andermaal geweigerd had. De pastoor bewijst dat hij ten tijde van de eerste ziekte van Santa Rosa, waarop Persoglio doelt, zich in Savoije bevond en dus den minister niets weigeren kon. En wat de tweede beschuldiging betreffende het weigeren der Sakramenten aan Santa Rosa aangaat, dat de pastoor hierin niet volgens pligt maar volgens orders zijner overheid gehandeld had, verklaart de pastoor dat het niet past pligt en orders van de overheid van elkander te scheiden, vermits het opvolgen der bevelen van de wettige overheid juist pligt is. Hij werpt dus deze beschuldiging als laaghartig en verachtenswaard in den mond van een advokaat-generaal, met verontwaardiging van zich af, als een schandelijken laster.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 October. Het overlijden van H. M. verdringt elk ander nieuws van eenig belang. Ook in het buitenland, vooral in Frankrijk heeft dit afsterven een zeer smartelijken indruk gemaakt. De President der Fransche Republiek heeft terstond den kol. Bacciochi gezonden naar den Belgischen gezant te Parijs, den heer Firmin Rogier, om zijn leedwezen over dat sterfgeval te betuigen. Het corps diplomatiek te Brussel heeft mede een levendig aandeel genomen in het door Belgie geleden verlies, en bij monde van den pausselijken nuntius het verlangen te kennen gegeven om bij den koning te worden toegelaten, ten einde Z. M. in persoon zijn rouwbeklag te doen.

Heden ongeveer ten 4 ure wordt de lijkstoet aan het station Laeken verwacht. De geestelijkheid zal zich derwaarts begeven en den lijkwagen tot aan de kerk van Laeken vergezellen.

Z. M. de Koning en zijne drie kinderen, de hertog van Brabant, de graaf van Vlaanderen en prinses Charlotte, benevens de koningin Maria-Amelia en hare

familie, met uitzondering van de hertogin van Orleans, die naar Engeland is teruggekeerd, en van den hertog van Nemours, die zich nog te Ostende bevindt, zijn reeds naar Laeken vertrokken.

Het stoffelijk overschot der Koningin zal twee dagen lang in de kerk te Laeken ten toon gesteld worden. H. M. had uitdrukkelijk verlangd in die kerk onder eene kapel aan den H. Maagd toegewijd, begraven te worden. Die kerk, alsmede de kerk St. Jacques, op de Place Royale te Brussel, zijn van binnen geheel met zwart behangen.

— De hertog van Nemours houdt zijne kamer in het Hotel Fontaine te Ostende, ten gevolge eener zware kneuzing, die hij, door tegen eenen stoep te stooten, aan de knie gekregen heeft, in den laatsten nacht van het leven der koningin, toen hij zich in het duister, van dat hotel naar het paleis begaf.

— De inschrijvingen aan de Katholijke Universiteit te Leuven beliepen reeds den 12den October het cijfer van 338, terwijl die van het vorige jaar, op 17 Oct., slechts 285 bedroegen.

STADSNIEUWS.

In de 212de Staats-Loterij, zijn in de 3e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 18142 en 18568 ieder *f* 1000 — 2e Trekking: N°. 213 *f* 25,000, N°. 7459 en 3, ieder *f* 1200, N°. 6980, 3030 en 12159, ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 October

BEVALLEN (12 Oct.): C. W. Hartkamp Jr., geb. Staude, Z. — (14 Oct.): M. Lehren, geb. Rubens, Z.

OVERLEDEN (9 Oct.): W. de Kleyn, 65 j. — (10 Oct.): P. C. Forceville, 29 j. — (11 Oct.): B. J. van Ee, 22 j. - H. J. Heysterman, 66 j. - Kind van J. P. Boas, 1 j. — (12 Oct.): Kind van C. H. Schröder, 10 m. — (13 Oct.): C. M. Hemmers, 13 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		14 OCT. 4½ u.	gebl.	15 OCT. 4½ u.	gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. à	2½ pCt.	56¼	56 9/16	56 11/16	56 9/16
Dito Dito	3	67⅝	67½	67⅜	67½
Dito Dito	4	88 11/16	88 7/16	88⅜	88 7/16
Dito Obligatien O. I.	4	87¾	87¼		
Amortis. Syndic.	3½	88⅞	88¾		
Handel-Maatschappij	4½	169			
Aand. Rijn-Spoorweg		9¼			
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien		99¼			
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		46 11/16	46⅝	46 11/16	46⅝
FRANKRIJK, Obligatien	3	52 11/16	52½		
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	11 7/16	11 5/16	11 7/16	11⅜
Dito Dito 310		11 11/16	11 9/16	11⅝	11 9/16
Dito Onbep. Stukken		11 1/16			
Dito	3	39½	39¾		
Dito Binnenl. 2400 P.		34	33 13/16	34	33 13/16
Coup. *Ardoins*		8¾	8⅝	8¾	
Passive					
Fransche Uitgest		4⅞			
PORTUGAL te Londen 3 pCt. nu	4	35 7/16	35 3/16		
Dito Dito		34 9/16	34⅜	34½	34 7/16
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	104¾	104⅝		
Dito dito 1828 en 1829		104⅝	104½		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		96	95½	95⅞	
Dito	4½	95⅛	94 13/16	94⅞	
Dito bij *Hope*	4	87⅜			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		87½			
Dito bij d. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		3 1/16	3	3 1/16	
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	75¾	75½	75⅝	
Dito Nieuwe	2½	40¼	40⅜	40⅜	
Dito Nieuwe	5	80⅜	80	80⅛	80 1/16
Weener Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4	65			
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.		90½		
BRAZILIE te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5	88½			
Dito £ 200					
PERU			78½		
MEXICO	5	29 13/16	29¾		
VENEZUELA 6 pCt. nu	4		33½		
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	18½			
ECUADOR			3½		
Coup. Ecuador					
Grieken					

Dito Uitgestelde 32¼, 13.

In Binnenlandsche fondsen was de stemming algemeen flaauwer. Van Buitenl. valt weinig te melden, dezelve waren bij weinig affaire meest alle tot iets verlaagde koersen aangeboden. Over het geheel was de omzet van weinig beteekenis.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56 1/16; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 11,82½; Zigt Londen 11,87½; 2/m. Hamburg 35; Zigt Hamburg 35¼; 3/m. Lissabon 42¾; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,86½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 49¼; 5 pc. 97¾; 1840, 5 pc. 98; Spanje Ard. 5 pc. 11¼; Binnenl. 3 pc. 34½; Coupons —; Rom. Leening 76⅜.

MADRID, 8 Oct. Spanje 3 pc. 34 13/16; id. 5 pc. 13¾; id. Uitgest. Sch. 3 5/16; id. Coupons 7¾.

HAMBURG, 12 Oct. Rusl. Eng. Leen. 106; Stiegl. 4 pc. 88; Spanje, Ard. 5 pc. 10¼; Binnenl. 3 pc. 31⅞.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 25,—	a —	Pruissische	*f* 34¼	a —
Napelsche	25,—	,, —	Spaansche	—,—	,, —
Div. in £St.	11,82½	,, —	Hamb. Russ.	37	,, —
Eng. Russen	12,12½	,, —	Russ. in Z. R.	37½	,, —
Fransche	56¼	,, —	,, Pap. ,,	—	,, —
Belgische	56¼	,, —	Pools. in Fl.	27⅞	,, —

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 14 Oct. Heden zijn afgedaan ongeveer 30 koopen Souchon Thee Castor N°. 22 en 23, aangevoerd in 1847 tot 74 c.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 14 Oct. Gerst. 129/2 R Libau *f* 130 6/w. — Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 11,00; Jenever *f* 14,50; Amst. Proef *f* 15,75, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 14 Oct. KOFFIJ. De omzet bedraagt heden 300 balen Braziel en 200 balen St. Domingo.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 15 October. Het schip Themis, kapt. Dahms, van Stettin herwaarts gedestineerd, is volgens brief van Delfzijl van den 12en dezer, na eerst de masten gekapt te hebben, in de Noordzee gezonken; de equipage is door kapt. Thomsen, voerende het schip Adolf, van Stege mede op hier bestemd, gered en te Delfzijl aangebragt.

— Het schip Wassenaar, kapt. Hofstee, van hier naar Batavia, was den 21 Augustus in goeden staat, en alles wel aan boord, zeilende op 1° 6′ Z.Br., 19° 35′ W.Lengte.

BRIELLE, 14 October. Het schip Meta, kapt. Polsen van Koningsbergen, is heden morgen op de Westplaats gestrand; de equipage, bestaande uit vier man, is door de Loodsboot N°. 1 gered.

BRIDLINGTON, 11 October. Het schip Union, van Peterhead, naar Rotterdam, heeft bij het naar binnenzeilen, alhier in de haven op een anker gestoten en is gezonken.

YARMOUTH, 10 October. Het schip Astræ, kapt. King, van Newcastle naar Rotterdam, is den 8en dezer bij Flamborough hoofd gezonken, doch het volk gered en alhier aangebragt.

CUXHAVEN, 10 October. Het schip Falcon, kapt. Frost, van Sunderland naar Amsterdam, is alhier lek en met verlies van verschansingen binnengeloopen.

— 12 October. Het schip Ons Genoegen, kapt. Teensma, van Koningsbergen naar Amsterdam, is alhier lek en met eenige schade binnengeloopen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 14 Oct. D. Visser, Snelheid, Suriname. - J. J. Croese, Jonge Antje, Londen. - W. Cummings, Wave, id. - J. Hayes, Lord John Russell, (s.) id. - T. Collyer, Magnet, (s.) id. - M. Cacuse, Constantin, St. Petersburg. - P. Konow, Courier, Croonstad. - O. Beurensen, Emelie, Nerva. - T. B. Smak, Ena Elisabeth, Dantzig. - P. A. Wathne, Johanna Frederika, Bergen. - J. Lundberg, Gustafva, Ystad. - B. Larsen, Tvende Brödre, Frederikstad. - N. Edwardsen, Chelome, Drammen. - J. D. Uelden, Alida, id. - J. C. Larssen, Solid, id. - L. Ellefsen, Resolution, id. - J. J. Zwaal, Gijsbert Jan, Osterrisöer.

HELVOET, 14 Oct. J. Isnardi, Constantine, Odessa, l. van Brouwershaven. - L. Visser, Princes van Oranje, (s.) Duinkerken. - W. J. Zelling, Jan Jacob, Londen. - W. Wintle, Earl of Auckland, (s.) id. - K. H. Zuininga, Frouwina Steenhuizen, id., als bijlegger. - W. Smith, Batavier, (s.) id. - R. Drijsdale, Vulcan, Glasgow. - W. Whitbead, Christian en Margareth, Grangemouth. - T. Reddie, Margareth, id. - W. High, Elisabeth Hardy, id. - G. Nichols, Sea Gull, (s.) Hull. - J. H. Landeweer, Zeevaart, St. Petersburg. - J. Maresal, Hambourg, (s.) Hamburg. — Gisteren nog: J. Toogood, Jane Lund, Boness. - T. K. de Weerd, Flekkel Sjovre, Riga. - H. J. Smith, Anna Elisabeth, id. - H. H. Zeplien, Frautz, Riga. - J. Fokkes, Sjoektje, Memel. - H. C. Suhr, Patriot, dito n. Antwerpen, als bijlegger. - N. T. Hast, die Snelpost, Stettin. - J. Stoorvogel, Adriana, Bergen. - C. L. Sporck, Dorothea, id.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SURINAME, Visser, de Snelheid: 114 Suiker, 1 partij Kwassiehout, F. Smelt en Zonen; 28 v. dito, C. en E. van Goor, 21 v. dito, Wed. Vereul en Zoon; 33 v. dito, J. D. Altman qq.; 16 v. dito, E. J. J. van der Schrieck; 9 v. dito, Charbon en Zoon; 6 v. dito, Insinger en Comp.; 10 b. Katoen, Broen en Comp.; 10 b. dito, J. S. v. d. Poll.

KONINGSBERGEN, Fermien, Helena: 108 last Rogge, H. en D. Rahusen.

DANTZIG, Sieccema, Eelje: 44 l. Tarwe, A. en F. Haerten.

BERGEN, Ellersen, Amsterdam Packet: 85 f. Traan, W. Köning en Comp.; 80 f. dito, Kaupe en Wilde; 30 f. dito, Bunge en Comp.; 15 f. dito, G. Herklots; 60 f. dito, S. A. Leving en Comp.; 6 f. Traan, J. Holty; 1050 w. Visch, J. G. Scholvinck; 200 w. Visch, A. Peling en Comp; 700 w. Visch, Diverse; 1 p. Vellen, T. Glusenkamp; 40 f. dito, Order.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Teenge, Zuid-Holland: 9,000 b. Koffij, 537 sch. Tin, 907 boss. Rotting, N. H. M.

SCHEEPS-VRACHTEN.

PILLAU, 7 October. Naar Amsterdam *f* 27 à *f* 2…; naar Rotterdam en Antwerpen *f* 28, voor Rogge.

KONINGSBERGEN, 6 October. Naar Amsterdam *f* 2…; naar Rotterdam en Antwerpen, *f* 27, voor Rogge.

DANTZIG, 7 October. Naar Amsterdam, *f* 22, voor Rogge.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 October in lading naar:

Keulen	A. Muske, Geertruida.
,,	G. Kohne, Coln N°. 19.
Manheim	J. Polsen, Johanna.
Dusseldorp, Neus en *Urdingen*	H. S. Wilson, Amstel.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Straatsburg	J. Grim, Frankfort N°. 1.
Ludwighaven	A. Böhm, Ludwighaven N°. 3.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Mainz	B. Kirschreiber, Maintz N°. 5.
Frankfort en *Coblentz*	H. C. Brilmeijer, Frankfort N°. 10.
Venlo en *Roermond*	L. van Schijndel (Beurt L. de Rijk C°.) de Najade van Steil.
Tiel	C. van Uden, de Vr. Magdalena.
Maastricht	B. van Mullekom, Stad Maastricht.

KEULEN, 14 October in lading naar:

Amsterdam	Kapt.	Wilson	Köln N°.	10.
Rotterdam	,,	Wilson	,, ,,	3.

KEULEN, 14 October aangekomen:

Kapt.	D. Hogewegh	van Amsterdam	met	3971	Ctn.
,,	J. Noll	,, ,,	,,	3548	,,
,,	Kalfs	,, ,,	,,	3008	,,
,,	Stempel	,, ,,	,,	4847	,,
,,	W. Linz	,, Rotterdam	,,	3615	,,
,,	J. Verhouven	,, ,,	,,	2577	,,
,,	de Ruijter	,, ,,	,,	3720	,,

Rijnhoogte — ARNHEM 14 Oct. 1 el 79 duim. KEULEN 14 ,, 8 vt. 8 ,,

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 14 October, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. Een Huis, Tuin en Erve, Heerengracht, N°. 5910 mitsgaders Stalling en Erve, Amstelstraat, N°. 6485; *f* 33300 Opgehouden.

3. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, N°. 4780, *f* 7200, *f* 800, L. Rijtkogel.

4. Een dito, Kattenburgergracht, N°. 633; *f* 4000, *f* 100, N. G. Roijaards.

5. Een Huis en Erve, Eerste Looijersdwarsstraat, N°. 114; *f* 1425, *f* 50, P. D. Lusink, Jr.

6. Een dito, Zwanenburgwal, N°. 4212; *f* 1000, Opgehouden.

7. De helft in den Korenmolen *de Koe*, aan den Hoogendijk, N°. 476; *f* 4775, *f* 25, Opgehouden.

9. Een Huis en Erve, Brouwersgracht, N°. 5814; *f* 6900, J. Feije.

10. Een dito, Kapelsteeg, N°. 1085; *f* 2275, *f* 125, P. D. Lusink, Jr.

12. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Prinsengracht, N°. 6137; *f* 1800, *f* 50, Opgehouden.

13. Een Huis, Achterhuis en Erve, Warmoesstraat, N°. 742; *f* 4000, *f* 225, B. H. Evers.

14. Een Huis en Erve, O. Z. Voorburgwal, N°. 1801; *f* 3525, W. K. van Maarschalkerwaart.

16. Een Huis en Erve, Koestraat, N°. 1044, *f* 2500, R. van Zeelen

17. De helft in een Huis, Achterhuis en Erve, Bloemstraat, N°. 2437 en 2438; *f* 1350, *f* 100, B. H. Evers.

18. Een Huis en Erve, Nieuwe Leliestraat, N°. 3126; *f* 2900, Opgehouden.

19. Een dito, Bloemgracht, N°. 2980; *f* 2475, *f* 2…, Opgehouden.

20. Een dito, Baamstraat, N°. 6594; *f* 1975, J. B. Plaat.

21. Een dito, O. Z. Voorburgwal, N°. 1394; *f* 3975, *f* 25, Opgehouden.

22. Eene Huizing en Moestuin, buiten de Utrechtsche Poort op het Hoedemakerspad, N°. 1439; *f* 1150, *f* 30, P. D. Lusink, Jr.

23. Een Huis en Erve, Begijnensteeg, N°. 3688; *f* 2500, *f* 125, P. Subiese.

24. Twee Huizen en Erven, Wittenburgerstraat, op het Wittenburger Dijkje, N°. 833 en 832; *f* 1475, J. Feije.

25. De helft in een Huis en Erve, Batavierstraat, N°. 6130; *f* 475, *f* 25, H. Heije.

N°. 2, 8, 11, 15 en 26 zijn niet geveild.

ADVERTENTIEN.

Men vraagt binnen Arnhem, om dadelijk in dienst te treden, eene bejaarde Catholieke **DIENSTMEID**, geschikt om de Keuken en een klein Huishouden zonder kinderen waar te nemen. Adres in persoon of met *franco* brieven, onder Lett. A. bij den Boekhandelaar J. G. MEIJER te Arnhem. (61…)

(532) Bij den Uitgever dezes is van de pers gekomen:

HET LIEVELINGSBEELD DER VROMEN,

OF

BESPIEGELINGEN OVER DE GEHEIMEN VAN 'T LIJDEN

ONZES HEEREN JEZUS CHRISTUS,

VAN

WILLEM II,

UIT HET LATIJN VERTAALD,

EN VERMEERDERD MET EEN LEVENSSCHETS VAN DEN GRAAF,

DOOR

H. J. C. van Nouhuys.

Prijs 60 Cents.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.